

Versiune anonimizată

Traducere

C-206/24 - 1

Cauza C-206/24

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

14 martie 2024

Instanța de trimitere:

Cour de cassation (Franța)

Data deciziei de trimitere:

13 martie 2024

Recurenți:

YX

Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida SA

Intimați:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Directeur général des douanes et droits indirects

[omissis]

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE [REPUBLICA FRANCEZĂ]

ÎN NUMELE POPORULUI FRANCEZ

HOTĂRÂREA COUR DE CASSATION, CHAMBRE COMMERCIALE,
FINANCIÈRE ET ÉCONOMIQUE (CURTEA DE CASAȚIE, CAMERA
COMERCIALĂ, FINANCIARĂ ȘI ECONOMICĂ) DIN 13 MARTIE 2024

1/ YX [omissis] 99000 Andorra [Principatul Andorra],

2/ societatea Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida, denumită anterior Caves Andorrannes, societate pe acțiuni, cu sediul [în] [omissis] 99000 Andorra [Principatul Andorra].

au formulat [un] [omissis] recurs nr. [omissis] împotriva hotărârii pronunțate la 10 februarie 2020 de către cour d'appel de Toulouse (Curtea de Apel din Toulouse, camera întâi, secția 1), în litigiul dintre

1/ ministre de l'économie, des finances et de la relance (ministrul economiei, finanțelor și relansării), cu domiciliul [în] [omissis] 75572 Paris [omissis] [Franța]

2/ directeur général des douanes et droits indirects (directorul general al vămilor și impozitelor indirecte), cu domiciliul [în] [omissis] 93558 Montreuil [omissis] [Franța],

intimați,

Recurenții invocă, în susținerea recursului formulat, un motiv de recurs.

[omissis].

[omissis], [Elemente de procedură]

Chambre commerciale, financière et économique de la Cour de cassation (Camera comercială, financiară și economică a Curții de Casație), [omissis], după deliberarea potrivit legii, a pronunțat prezenta hotărâre.

Situația de fapt și procedura

- 1 Potrivit hotărârii atacate ([Cour d'appel de] Toulouse, 10 februarie 2020), importatori andorranii au importat, între anii 1988 și 1991, în Andorra, prin intermediul societății Ysal, comisionar în vamă stabilit în Franța, mărfuri provenite în special din țări terțe în raport cu Uniunea Europeană. Aceste importuri au determinat plata unor taxe vamale la importul în Franța.
- 2 La 23 ianuarie 1991, Comisia Comunităților Europene a publicat un aviz de declarare a nevalidității impozitării mărfurilor provenite din țări terțe și având ca destinație Andorra, prin care a somat Franța să înceteze să solicite, în termen de 30 de zile, ca mărfurile având ca destinație Andorra să fie puse în liberă circulație în Comunitate atunci când traversează teritoriul francez.
- 3 La 9 aprilie 2002, societatea Ysal a chemat în judecată administrația vamală în vederea obligării acesteia la plata de daune interese corespunzătoare taxelor vamale pe care le-ar fi perceput în mod nejustificat între anii 1988 și 1991 cu ocazia importurilor în Andorra. La 27 ianuarie 2004, un tribunal d'instance (tribunal de primă instanță) a respins cererile sale.

- 4 La 20 mai 2008, societatea Ysal a chemat în judecată administrația vamală în fața unui tribunal d'instance pentru rambursarea taxelor vamale pe care le-ar fi perceput în mod nejustificat în temeiul declarațiilor de import depuse între anii 1988 și 1991. Printr-o hotărâre din 15 iunie 2010, un tribunal d'instance a declarat acțiunea societății Ysal inadmisibilă pentru lipsa calității procesuale active și a interesului de acțiune. Această hotărâre a fost confirmată printr-o hotărâre a unei cour d'appel (curte de apel) la 13 decembrie 2011. Prin hotărârea din 21 ianuarie 2014, Cour de cassation (Curtea de Casație) [omissis] a respins recursul formulat de societatea Ysal.
- 5 La 16 iulie 2015, după ce au rambursat societății Ysal taxele vamale la import pe care aceasta din urmă le plătiase în numele lor, importatorii andorraneni, ale căror drepturi au fost preluate de societatea Logistica I Gestio Caves Andorranes I Vidal (societatea Caves andorranes) și de YX, au chemat în judecată administrația vamală pentru plata unei sume corespunzătoare taxelor vamale plătite fără a fi datorate.
- 6 La 4 iulie 2017, tribunal de grande instance de Toulouse (Tribunalul de Mare Instanță din Toulouse) a respins cererile formulate de societatea Caves andorranes și de YX și, printr-o hotărâre din 10 februarie 2020, cour d'appel de Toulouse a confirmat hotărârea.
- 7 Pentru a respinge cererile societății Caves andorranes și YX, cour d'appel de Toulouse a reținut că administrația vamală trebuia să dispună, pentru a efectua rambursarea din oficiu prevăzută la articolul 2 din Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export și la articolul 236 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (Codul vamal comunitar), de elementele necesare pentru stabilirea valorii taxelor care pot fi rambursate și identitatea fiecărui debitor fără a trebui să efectueze cercetări disproporționate.
- 8 Societatea Caves andorranes și YX, care au formulat recurs împotriva acestei hotărâri, îi reproșează respingerea cererilor lor.

Examinarea motivului

Cu privire la primul aspect al motivului

- 9 [omissis]. [*Elemente de drept procedural intern*]

Cu privire la al patrulea aspect al motivului

Enunțarea motivului

- 10 Societatea Caves andorranes și YX reproșează că cererile lor au fost respinse prin hotărâre, în timp ce „autoritățile vamale sunt obligate să procedeze din oficiu la rambursarea drepturilor de import, din moment ce ele însele constată, în termen de trei ani de la data comunicării drepturilor către debitor, că valoarea acestora nu era datorată legal la momentul plății lor; [acestea susțin] că, prin faptul că a reținut, pentru a respinge toate cererile care vizează direction générale des douanes et des droits indirects de Midi-Pyrénées (Direcția Generală a Vămilelor și Impozitelor Indirecte din Midi-Pyrénées), că administrația vamală trebuie să dispună, pentru a efectua rambursarea din oficiu, de toate elementele necesare pentru stabilirea valorii taxelor care pot fi rambursate și pentru identitatea fiecărui debitor, fără a trebui să efectueze cercetări disproporționate, cour d’appel, care a adăugat o condiție la lege, a încălcat articolul 2 din Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979, codificat ulterior în esență la articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar.
- 11 Recursul ridică problema dacă punerea în aplicare a alineatului (2) al articolului 2 din Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 (Regulamentul din 2 iulie 1979) privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export, devenit articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar, impune ca administrația vamală să dispună de informații suficiente privind debitorul taxelor vamale și datoria vamală fără a trebui să efectueze cercetări disproporționate.
- 12 [omissis] [R]ecursul ridică de asemenea problema prealabilă dacă rambursarea din oficiu de către o autoritate vamală poate interveni după un termen de trei ani de la data comunicării taxelor către debitor.
- 13 Aceste aspecte sunt noi în fața Cour de cassation.

Evocarea textelor aplicabile

Dreptul Uniunii

- 14 Perceperea taxelor vamale de către statele membre în numele Comunității cu privire la mărfurile importate în cadrul Uniunii Europene este supusă numai reglementării europene în temeiul principiului supremației dreptului comunitar devenit dreptul Uniunii (Hotărârea din 24 iunie 2019, Daniel Adam Poplawski, C-573/17, punctele 58 și 61).
- 15 Articolul 2 din Regulamentul din 2 iulie 1979 prevede, la alineatul (1), că drepturile de import se rambursează sau se remit în măsura în care se stabilește, la cererea autorităților competente, că valoarea acestor drepturi înscrisă în evidența contabilă este aferentă mărfurilor pentru care nu a luat naștere nicio datorie vamală sau pentru care datoria vamală s-a stins în alt mod decât prin plata valorii sale sau prin prescripție ori este mai mare, pentru un motiv oarecare, față de cea care trebuia percepută în mod legal.

- 16 Acesta prevede, la alineatul (2), că drepturile de import se rambursează sau se remit pentru unul dintre motivele menționate la alineatul (1) la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a drepturilor respective de către autoritatea responsabilă cu recuperarea și că autoritățile competente procedează la rambursare sau remitere din oficiu atunci când constată [ele însele] în acest interval existența uneia sau alteia dintre situațiile descrise la alineatul (1).
- 17 Articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar, aplicabil de la 1 ianuarie 1994 și care reia dispozițiile articolului 2 din Regulamentul din 2 iulie 1979, prevede că drepturile de import sau export se rambursează sau se remit la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data la care valoarea drepturilor respective a fost comunicată debitorului. Acest termen se prorogă dacă persoana interesată face dovada că a fost împiedicată să depună cererea în termenul menționat datorită cazului fortuit sau forței majore. Autoritățile vamale procedează la rambursare sau remitere din oficiu atunci când constată [ele însele] în acest interval existența uneia sau alteia dintre situațiile descrise la alineatul (1) primul și al doilea paragraf.

Motive care justifică trimiterea preliminară

- 18 La 28 iunie 1990, a fost încheiat un acord între Principatul Andorra și Comunitatea Economică Europeană, al cărui articolul 2 prevede că se stabilește, între Comunitatea Economică Europeană și Principatul Andorra, o uniune vamală în ceea ce privește produsele care intră sub incidența capitolelor 25-97 din Sistemul Armonizat, în conformitate cu modalitățile și condițiile prevăzute în primul titlu, și [care prevede] la articolul 24 că intră în vigoare la 1 iulie 1990.
- 19 Societatea Caves andorranes și YX susțin că obligația de rambursare din oficiu a drepturilor de import sau de export care se impune autorităților vamale atunci când constată caracterul lor nedatorat, prevăzută la alineatul (2) al articolului 2 din Regulamentul din 2 iulie 1979, este supusă numai unei condiții privind termenul și numai în cazul în care administrația ar fi contestat, după mai mult de trei ani de la comunicarea drepturilor către debitor, caracterul nedatorat al acestora nu ar fi fost obligată să [procedeze la restituire] din oficiu.
- 20 Aceștia susțin că dispozițiile menționate nu prevăd că, pentru a proceda la rambursarea drepturilor percepute fără a fi datorate, autoritățile vamale trebuie să dispună de toate elementele necesare pentru stabilirea valorii drepturilor și a identității fiecărui debitor fără a trebui să efectueze cercetări disproporționate.
- 21 Ei deduc de aici că cour d'appel a adăugat la alineatul (2) al articolului 2 din regulamentul menționat o condiție pe care acesta nu o cuprinde.
- 22 La rândul său, administrația vamală susține că nu poate rambursa din oficiu drepturile de import sau de export decât dacă dispune de toate elementele care îi

permit să constate că acestea au fost percepute fără a fi datorate și trebuie să fie restituite.

- 23 Ea susține că, în speță, nu ar fi putut proceda la rambursarea din oficiu a taxelor vamale dacă nu ar fi dispus de toate informațiile necesare pentru a constata ea însăși necesitatea unei asemenea rambursări. Aceasta adaugă că nu i se poate solicita să efectueze ea însăși cercetări aprofundate pentru a stabili valoarea taxelor care trebuie rambursate fiecăruia dintre operatorii în cauză.
- 24 Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu pare să fi pronunțat o decizie privind condițiile în care administrația trebuie să procedeze la rambursarea taxelor atunci când constată că acestea nu erau datorate.
- 25 Cour de cassation (Curtea de Casație) ridică problema dacă dispozițiile articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul din 2 iulie 1979 și ale articolului 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar, potrivit cărora autoritatea competentă procedează la rambursarea drepturilor din oficiu atunci când ea însăși constată că acestea nu sunt datorate legal, trebuie interpretate în sensul că autoritatea competentă nu este obligată să procedeze din oficiu la rambursarea drepturilor care nu sunt datorate legal decât dacă, în acest scop, dispune de toate elementele necesare și dacă, în caz contrar, nu trebuie să efectueze cercetări disproporționate.
- 26 În ceea ce privește termenele în care trebuie să intervină rambursarea drepturilor percepute fără a fi datorate, prima avocată generală arată că obligația, care se impune autorității vamale, de a rambursa taxele vamale într-o situație identică cu cea prezentată Cour de cassation se poate exercita, în temeiul articolului 2 din Regulamentul din 2 iulie 1979 sau al articolului 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar, numai într-un termen de trei ani de la data comunicării drepturilor către debitor.
- 27 Curtea de Justiție statuează, referindu-se la articolul 236 alineatul (2) primul paragraf din Codul vamal comunitar, că, în urma constatării de către Curte a lipsei de validitate a unui regulament antidumping, un operator economic nu va mai putea, în principiu, să solicite rambursarea taxelor antidumping pe care le-a achitat în temeiul regulamentului respectiv și cu privire la care a expirat termenul de trei ani prevăzut la articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar. Astfel, articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal stabilește o limită de trei ani pentru rambursarea taxelor vamale care nu sunt datorate legal (Hotărârea din 14 iunie 2012, Civad, C-533/10, punctul 21).
- 28 Cour de cassation (Curtea de Casație) ridică problema dacă această jurisprudență se aplică în ipoteza în care autoritățile competente sunt obligate să efectueze o rambursare din oficiu. Astfel, aceasta urmărește să afle dacă dispozițiile celui de al doilea paragraf al articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul din 2 iulie 1979, potrivit cărora autoritățile competente procedează din oficiu la rambursare atunci când constată în termen de trei ani de la înscrierea în evidența contabilă a drepturilor că acestea nu erau datorate legal, trebuie interpretate în sensul că

autoritățile competente nu ar mai putea, după expirarea acestui termen, să efectueze o rambursare din oficiu, chiar dacă se stabilește că au constatat în termenul respectiv că drepturile nu erau datorate legal.

- 29 Prin urmare, există îndoieli cu privire la interpretarea alineatului (2) al articolului 2 din Regulamentul din 2 iulie 1979 referitor la rambursarea din oficiu a taxelor percepute fără a fi datorate, reluat la alineatul (2) al articolului 236 din Codul vamal comunitar.
- 30 Se ridică astfel problema dacă rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute fără a fi datorate de o autoritate vamală, pe de o parte, este limitată la un termen de trei ani [și,] pe de altă parte, este condiționată de cunoașterea de către aceasta din urmă a identității operatorilor în cauză, precum și a sumelor care trebuie rambursate fiecăruia dintre ei, fără ca aceasta să fie obligată să efectueze cercetări disproporționate.
- 31 Prin urmare, este necesar să se adreseze întrebări Curții de Justiție a Uniunii Europene.

PENTRU ACESTE MOTIVE, Curtea:

Având în vedere articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

ADRESEAZĂ Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări:

1/ Alineatul (2) al articolului 2 din Regulamentul (CEE) nr. [1430]/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export reluat de articolul 236 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute de o autoritate vamală este limitată la un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a drepturilor respective de către autoritatea responsabilă cu recuperarea sau că administrația vamală trebuie să fie în măsură să constate, în termenul de trei ani care urmează faptului generator al drepturilor, că drepturile nu erau datorate?

2°/ Alineatul (2) al articolului 2 din Regulamentul (CEE) nr. [1430]/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export reluat de articolul 236 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute de o autoritate vamală este condiționată de cunoașterea de către aceasta din urmă a identității operatorilor în cauză, precum și a sumelor care trebuie rambursate fiecăruia dintre ei, fără ca aceasta să fie obligată să efectueze cercetări aprofundate sau disproporționate?

Suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene;

[*omissis*]. [*Considerații procedurale*]

DOCUMENT DE LUCRU